Rok XIII. Nr. 311 SOSNOWIEC, sobota 12 listopada 1938 roku. Cena numeru 10 groszy

CENY OGŁOSZEŃ za wiersz milimetrowy przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.—
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a
TELEFONY Redakcji 6.16.92 Administracji 6.14.97
Konto czekowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Wesoła Nr. 7, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331; DĄBRO... ...l Królowej Jadwigi róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ Bytomska 31; GRODZIEC, ...el. 7 19-66.

Dwudziestolecie Niepodległo ci

obchodzono uroczyście w całej Polsce

WARSZAWA, 11. 11. PAT. Święto 20-lecia Niepodległości obchodzone było w całym kraju bardzo uroczyście przy tłumnym udziale obywateli. W całej Polsce odbyły się w godzinach rannych uroczyste nabożeństwa z udziałem przedstawicieli władz i społeczeństwa, akademie i defilady. W ramach dzisiejszego święta odbyły się również w całym kraju liczne uroczystości przekazywania wojsku przez społeczeństwo sprzętu wojskowego, zakupowanego ze składek.

Z wielu uroczystości dnia dzisiejszego wymienić należy następujące:

W Łodzi, przedstaw. armii wręczono liczne dary na FON, ufundowne ze składek świata pracy. W godzinach popołudniowych odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci bojowników o Niepodległość z lat 1905-1920, wmurowanej w gmach fabryczny przy ul. Ogrodowej.

Specjalną uroczystość w ramach święta Niepodległości było otwarcie muzeum pamiątek po Marszałku Piłsudskim w domu przy ul. Piłsudskiego 19 (dawniej ul. Wschodnia) W domu tym mieszkał i pracował Józef Piłsudski w okresie pracy konspiracyjnej w latach 1899 1900. Mieszkanie zostało zrekonstruowane na podstawie zapisków osobistych Józefa Piłsudskiego oraz na podstawie wezwań towarzysza pracy Piłsudskiego w tym okresie, b. min. Kazimierza Roznowskiego. Trzy pokoje mieszkania zostały zamienione na muzeum pamiątek, w którym umieszczono kopie dokumentów i fotografie z tego okresu. Czwarty pokój na podstawie rekonstrukcji, doprowadzono do stanu, w jakim znajdował się on w czasie pracy Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Wmieszczono w nim kopie mebli z tego okresu oraz kopie słynnej maszyny drukarskiej „Bostonki", na której drukowano „Robotnika".

W Częstochowie miejscowe społeczeństwo ofiarowało na ręce gen. Gąsiorowskiego sprzęt dla armii na sumę 16.000 zł.

Dar składał się z 5 samochodów, 55 ciężkich karabinów maszynowych, 6 ręcznych karabinów maszynowych, masek gazowych, rowerów pistoletów i 6.000 zł. w czekach Po wręczeniu ... odbyła się defilada.

Miasto rozdało dzisiaj 6000 porcyj żywnościowych dla bezrobotnych i ich dzieci.

W Poznaniu przed domem na Wielkich Garbarach nr. 53 dokonano odsłonięcia tablicy pamiątkowej pierwszego biura werbunkowego do wojska polskiego

W Ostrowie Wielkopolskim wręczono miejscowemu pułkowi piechoty karabiny maszynowe i miotacze płomieni, ofiarowane przez pracowników kolejowych węzła ostrowskiego i miejscowe szkoły powszechne.

W Krakowie po nabożeństwie w katedrze wawelskiej, celebrowanym przez ks. metropolitę Sapiehę na dziedzińcu arkadowym zamku królewskiego na Wawelu odbyła się uroczystość przekazania armii daru ofiarowanego przez zarząd i pracowników koncernu Zieleniewskiego w postaci 14 granatników.

Nauczycielstwo powiatów poznańskiego środzkiego i śremskiego ofiarowało armii ciężki karabin maszynowy z kompletnym ekwipunkiem, który odebrał dowódca O. K. gen. Knoll Kownacki. Ponadto gen. Knoll - Kownacki odebrał dar dla armii od rybaków poznańskich w postaci dwuch samochodów i przyczepek.

W Lublinie po nabożeństwie na placu Litewskim w obecności wielotysięcznych rzesz obywateli odbyła się uroczystość przekazania armii sprzętu wojskowego. Ofiarowano następujący sprzęt: pow. lubelski 3 ckm., m. Lublin — 2 ckm., żydowski cech rzeźników — 1 ckm., pracownicy giełdy zbożowej i towarowej — 1 ckm. pracownicy cukrowni -- 1 ckm., szkoła powszechna w Piaskach — 5 masek gazowych.

W Bydgoszczy, po nabożeństwie wręczono gen. Karaszewicz - Tokarzewskiemu dar społeczeństwa bydgoskiego dla armii w postaci 30 ciężkich karabinów maszynowych wraz z zaprzęgiem. Następnie gen. Karaszewicz - Tokarzewski przyjął od pracowników polsko - francuskich kolei 4 kompletne ciężkie karabiny maszynowe oraz po 1 ckm. od pracowników zakałdów graficznych, Biblioteka Polska i „Firmy Gutowski", pracownicy bydgoskiej dyrekcji poczt i telegrafów przekazali 3 drużynowe wozy telefoniczne oraz 14 rowerów, a kobiece koło LOPP. samolot RWD. 10. Wzruszający był dar związku kioskarzy, którzy złożyli 250 zł. oraz uczennic miejskiego gimnazjum, ofiarujących kilkadziesiąt bagnetów.

WARSZAWA, 11. 11. PAT. Dziś o godzinie 10 rano z okazji 20-lecia odzyskania Niepodległości ks. arcybiskup Gall odprawił w katedrze św. Jana uroczyste nabożeństwo.

Na nabożeństwo przybyli: wszyscy obecni w Warszawie ministrowie, prezesi: NIK. gen. Krzeminski, Sądu Najwyższego Supiński, Najwyższego Trybunału Administracyjnego — dr. Hełczyński, szef sztabu głównego gen. Stachiewicz, podsekretarze stanu, członkowie korpusu dyplomatycznego, generalicja, prezydent st. m. Warszawy Starzyński, wyżsi urzędnicy państwowi, dalszą część świątyni wypełniły tłumy wiernych.

Na chwilę przed rozpoczęciem nabożeństwa przybył Pan Marszałek Śmigły - Rydz w otoczeniu wicepremiera Kwiatkowskiego i generalicja, powitany hymnem narodowym.

Po przejściu przed frontem kompanii honorowej, Pan Marszałek udał się do katedry na nabożeństwo.

Poważny sukces Polaków

w wyborach amerykańskich

NOWY JORK, 11. 11 PAT. Podczas ostatnich wyborów Polacy uzyskali poważny sukces, przeprowadzając szereg kandydatów i zwiększając ich liczbę w Kongresie oraz w stanowych izbach ustawodawczych.

Do Kongresu ze stanu Illinois zostali wybrani Polacy: Maciejewski Schoetz i Kociałkowski, ze stanu Michigan — Lesiński i Tenerewicz, ze stanu Connecticut — Monkiewicz (w stanie tym Polacy po raz pierwszy przeprowadzili swego kandydata.

Senatorem stanowym w stanie N. Jork został obrany Wojtkowiak, do legislatury stanowej weszli Smoleński i Kaszubowski, do legislatury stanu N. Jersey weszło dwuch Polaków. Wszyscy zostali obrani z listy demokratycznej.

Nowy prezydent Turcji

ANKARA, 11. 11. PAT. Prezydentem republiki tureckiej wybrany został jednomyślnie Ismet Inonu.

Dekrety antyżydowskie we Włoszech

Wprowadzenie w życie uchwał Wielkiej Rady Faszystowskiej

RZYM, 11. 11. PAT. W wykonaniu uchwał zasadniczych, powziętych przez wielką radę faszystowską z dnia 6 października br., dzisiejsza rada ministrów uchwaliła dekret, normujący sprawy małżeństwa obywateli włoskich z osobami ras niearyjskich. Główne postanowienia tego dekretu są następujące:

Małżeństwo obywatela włoskiego rasy aryjskiej z osobą, należącą do innej rasy, jest zabronione. Małżeństwo, zawarte wbrew temu zakazowi, jest nieważne, nie pociąga za sobą żadnych skutków prawnych i nie będzie mogło być wpisane do rejestru stanu cywilnego. Małżeństwo obywatela włoskiego z osobą obcej narodowości uzależnione jest od uprzedniego zezwolenia ministra spraw wewnętrznych.

Wojskowi oraz urzędnicy państwowi, samorządowi, jak również członkowie partii faszystowskiej, nie mogą zawierać małżeństw z osobami obcej narodowości pod groźbą utraty urzędu i stopnia służbowego.

Z kolei dekret precyzuje ograniczenia, nałożone na Żydów. Obywatele włoscy rasy żydowskiej nie mogą: 1) służyć w wojsku podczas pokoju i wojny, 2) sprawować funkcji opiekunów i kuratorów nieletnich, nie należących do rasy żydowskiej, 3) być właścicielami i posiadaczami przedsiębiorstw, mających znaczenie dla obrony państwa oraz przedsiębiorstw zatrudniających sto lub więcej osób. Nie mogą oni również kierować tymi przedsiębiorstwami lub posiadać stanowisk kierowniczych, 4) nie mogą być właścicielami terenów o łącznej wartości, przekraczającej 5000 lirów, nie mogą być właścicielami domów miejskich, których łączna wartość, ustalona przez władze podatkowe, przekracza 20.000 lirów.

Żydzi nie mogą być zatrudniani w państwowej administracji cywilnej i wojskowej, w stronnictwie faszystowskim i organizacjach odeń zależnych, w instytucjach samorządowych, dobroczynnych, przedsiębiorstwach municypalnych, bankach o znaczeniu ogólno - narodowym, w prywatnych przedsiębiorstwach asekuracyjnych itd. Z ograniczeń tych mogą być przez ministra spraw wewnętrznych zwolnieni członkowie rodzin poległych w wojnach libijskiej, światowej, etiopskiej, hiszpańskiej oraz poległych za sprawę faszystowską. Wyjątkami objęci są również inwalidzi, ranni, ochotnicy i dekorowani z 4-ch wojen., inwalidzi i ranni za sprawę faszystowską, zapisani do partii faszywskiej w latach 1919 — 1922 oraz w drugiej połowie 1924 r., jak również legioniści fiumeńscy i osoby, mające specjalne zasługi, które ustali specjalna komisja przy ministerstwie spraw wewnętrznych. Również rodziny wymienionych wyżej kategoryj mogą korzystać z wyjątków. Odnośne orzeczenia ministra spraw wewnętrznych będą bezapelacyjne.

Odrębny dekret dotyczy Żydów zagranicznych i potwierdza uprzednie rozporządzenia w tej spawie. M. inn. dekret precyzuje, że wszyscy Żydzi zagraniczni, przybyli do Włoch z Libii i posiadłości egejskich po 1-ym stycznia 1919 r., muszą opuścić te terytoria do 12 marca 1939 r

Inny dekret dotyczy szkolnictwa i głosi, że Żydzi nie będą mogli zajmować w szkołach żadnych stanowisk nawet administracyjnych. Młodzież żydowska kształcić się będzie w specjalnych szkołach początkowych i średnich. Dostęp Żydów do wszelkich szkół i akademii włoskich jest zabroniony. Jedynie katolicy rasy żydowskiej będą mogli być zapisywani do szkół początkowych i średnich, znajdujących się w zarządzie władz kościelnych. Tytułem wyjątku będą mogli być dopuszczeni na czas przejściowy do szkół włoskich studenci Żydzi, którzy dawniej byli zapisani do tych uczelni. Wyjątek ten dotyczy również studentów Żydów zagranicznych, którzy będą mogli kończyć rozpoczęte studia.

Zebranie zarządu sekcji
DOZORCÓW GÓRNICZO - TECHNICZNYCH PZZPP. i H. w SOSNOWCU.

W niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 10-ej odbędzie się w lokalu PZZPP. i H. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza nr. 17-a zebranie zarządu sekcji dozorców górniczo technicznych, na którym obecność wszystkich członków jest obowiązkowa.

Z Kielc

Posiedzenie kieleckiej
RADY MIEJSKIEJ

Kielecka Rada Miejska uchwaliła na ostatnim posiedzeniu statut o poborze podatku drogowego na rzecz gminy w r. 1939-40, kreśliła wysokość dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości iw r.1939, wybrała komisję opiniodawczą do wymiaru opłat drogowych z tytułu udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg za r. 1938-39, wysłuchała sprawozdań radzieckiej komisji rewizyjnej z doskonanej przez nią kontroli robót miejskich i załatwiła szereg innych spraw.

Stały komitet
OBCHODÓW ŚWIĄT NARODOWYCH W BUSKU.

W myśl uchwały rady miejskiej utworzony został przy zarządzie miejskim w Busku stały komitet obchodów świąt narodowych i uroczystości, składający się z 3 przedstawicieli rady miejskiej i przedstawicieli urzędów, instytucyj oraz organizacyj wojskowych i społecznych.

Na zebraniu organizacyjnym uchwalono jednogłośnie nadać p. Lucjanowi Witkowskiemu, staroście, tytuł prezesa honorowego komitetu i wybrano prezydium w osobach: przewodniczący komitetu burmistrz miasta Kazimierz Gałdziński, asesorowie: Stanisław Rączka, Stefan Wojciechowski, Antoni Zwolski i sekretarz komitetu Józef Lisak.

Na tymże zebraniu ustanowiono wydział wykonawczy komitetu, składający się z prezydium komitetu oraz członków Tadeusza Chełmońskiego i Ludwika Lewickiego.

Biuro komitetu i wydziału wykonawczego mieści się w budynku Zarządu Miejskiego przy ul. Pińczowskiej nr. 18. tel 21.

SPORT

Mecze towarzyskie
w Zagłębiu

Wyniki wczorajszych spotkań są następujące:

UNIA — LIGOCIANKA 2:3 (1:3).

Na stadionie Unii w Sosnowcu odbył się towarzyski mecz piłkarski pomiędzy Ligocianką (Katowice) i Unią. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem Ligocianki w stosunku 3:2 (3:1). Bramki dla zwycięzców uzyskali: Pastuszka 2 i Kozmus, a dla Unii: Bartoś i Głąbik. Sędziował p. Dziewięcki.

Unia wystąpiła w nowym składzie. Z pierwszej drużyny grał Bartoś, Drożniak Wiśniewski i Strzemiński, resztę stanowili nowi gracze. Z tego powodu raził w drużynie brak zgrania, szczególnie w obronie i ataku.

Ligocianka stanowiła zespół zgrany o dużych kwalifikacjach.

UNIA — WARTA 1:2 (0:0).

Drugi zespół Unii walczył z Wartą w Zawierciu Zwycięstwo odnieśli gospodarze w stosunku 2:1 (0:0). Bramki dla Unii zdobył Świtaj.

Zgłoszony sędzia na zawody nie przybył, wobec czego sędziował p. Sobiehardt niezbyt obiektywnie.

POLONIA — CZARNI 2:3 (2:1).

W Sosnowcu Polonia na własnym boisku zmierzyła się z Czarnymi. Wynik meczu 3:2 dla Czarnych.

W przedmeczu juniorzy Czarnych pokonali juniorów Polonii w stosunku 4:2 (2:0).

SARMACJA — HAKOACH 2:2 (2:1).

Zawody stały na wysokim poziomie technicznym. Gra fair. Bramki dla Hakoachu strzelili: Kranzman i Nunberg z karnego, dla Sarmacji: Gwóźdź i Lewiński. Sędziował p. Puchalski.

Przedmecz rezerw 1:1.

Walki bokserskie
w Sosnowcu

W ramach wczorajszych uroczystości 20 lecia Niepodległości w halach Schoena w Sosnowcu przy ul. 1 Maja urządzono zabawę taneczną w przerwie której odbyły się pokazowe walki bokserskie w sześciu wagach.

Walki te reklamowano jako pierwszy krok bokserski, jednak naskutek niewielu zgłoszeń nowicjuszy, walczyli zawodnicy rutynowani.

Wyniki poszczególnych są następujące:

Papierowa: Koziołek (BKS) zremisował z Banasikiem (BKS).

Lekka: Komornicki (Unia) wypunktował gładko Kruszczyńskiego (BKS)

kogucia: Kowalski (BRS) zremisował z Ziębcem (Unia).

Spotkanie w wadze piórkowej między Ruszczyńskim (CWS, Warszawa), a Strzelcem (Unia) stało na rzadko oglądanym poziomie w Zagłębiu. Obaj zawodnicy doskonali technicznie przeprowadzili spotkanie w szybkim tempie. Większą rutynę, zmysł orientacyjny i refleks wykazał Ruszczyński, do którego należało zawsze ostatnie słowo.

Młody wiek tego zawodnika, oraz bezsporny talent rokują mu jak najlepszą przyszłość. Strzelec walczył bardzo ambitnie. Minimalnie na punkty wygrał Ruszczyński, tymczasem sędzia orzekł inaczej.

Musza: Przewdzing — Grizgrin, kogucia: dzie z b. słabiutkim Maciuszkiem (BRS) Sędzia przerwał walkę jako nierówną.

Sędziował na puntky i w ringu p. Moskwa dobrze. Organizacja zawodów wzorowa

I. K. B. — Makabi
MECZ BOKSERSKI.

W niedzielę o godz. 11.30 w sali kina „Patria" w Sosnowcu zostanie rozegrany mecz bokserski o mistrzostwo klasy A Śl. OZB. pomiędzy I. KB (mistrz Śląska) i miejscową Makabi.

Walczyć będą następujące pary:

Musza: Przewdring — Gringrin, kogucia: Jarząbek — Bajtner, piórkowa: Rudzki — Sal, lekka: Pinta — Abraham. półśrednia: Hertel — Baumer, średnia: Marek — Akerman, półciężka: Burdzik — Potok, ciężka: Gańszczyk — Kneller.

Interesujące szczegóły organizacji
Olimpiady w Helsinkach

W Warszawie odbyła się w poselstwie fińskim konferencja prasowa, podczas której przedstawiciel fińskiego komitetu olimpijskiego dyr. Erik Frenkell w obecności nowomianowanego posła fińskiego min. Kivokoski, zapoznał zebranych z przygotowaniami do igrzysk olimpijskich w r. 1940. P. Frenckel zwiedził dotychczas Szwecję, Danię Anglię, Belgię, Holandię Francję i Niemcy, a po wyjeździe z Polski będzie jeszcze w Litwie, Łotwie i Estonii.

W Warszawe p. Frenkell konferował z płk. Glabiszem, min. Matuszewskim, gen. Rouppertem i min. Ulrychem, a nadto odbył rozmowy w Ministerstwach komunikacji i Spraw Zagranicznych w sprawie ulg kolejowych i wizowych dla turystów i zawodników olimpijskich. Rozmowy te załatwione zostały pozytywnie.

Jeśli idzie o turystów z zagranicy, to dla nich przeznaczono połowę biletów, a podział według państw przeprowadzany będzie proporcjonalnie do liczby startujących zawodników i zainteresowania igrzyskami. Dla prasy ilość kart przydzielona będzie w stosunku 15 kart na 100 startujących zawodników.

Jeśli idzie o ceny biletów wstępu, to paszport olimpijski kosztować będzie 200 — 150 — 120 — 80 złotych, a jednorazowy bilet 15 — 8 — 5 — 3 zł. P. Frenckell mówił także o trudnościach mieszkaniowych. Helsinki liczą tylko 5 tys. łóżek w hotelach, wobec czego większość gości pomieszczona będzie na statkach, w szkołach, internatach i obozach compingowych. Z Polski zgłoszono trzy statki, które będą zakotwiczone w porcie.

P. Frenckell mówił także wiele o budowie stadionu i innych terenów oraz organizacji sportowej igrzysk.

Zmiany w reprezentacji
NA MECZ Z NIEMCAMI

Polski Związek Bokserski zawiadomił telegraficznie Okręg Warszawski, że rezygnuje z udziału Woźniakiewicza w reprezentacji Polski na mecz bokserski Polska — Niemcy. Sprawa obsadzenia wagi lekkiej w reprezentacji Polski jest jeszcze otwarta. Pozycję Woźniakiewicza obsadzić ma debiutant Kowalewski z Łodzi

Drużynowe mistrzostwa Polski
W LEKKIEJATLETYCE

Na posiedzeniu wydziału sportowego P. Zw. Lekkoatletycznego postanowiono wprowadzić w życie drużynowe mistrzostwa lekkoatletyczne okręgowe i ogólno polskie. Program mistrzostw obejmować będzie następujące konkurencje: 200 m. płotki, 3×1000 m., sztafeta 500 — 300 — 200 m., bieg 5 km., skoki w dal, wzwyż i o tyczce, rzuty kulą dyskiem i oszczepem.

Punktacja obliczana będzie według tabeli fińskiej.

Na tymże posiedzeniu dokonano ostatecznej weryfikacji drużynowej męskiej, pierwsze miejsce zajęły Orlęta (Dęblin) — — kobiecej — Warszawianka.

Poza tym wydział sportowy PZLA ustalił projekt minimów dla olimpijczyków.

Z Zawiercia

Z życia Związku Strzeleckiego
W ZAWIERCIU.

Zarząd i komenda powiatu Związku Strzeleckiego w Zawierciu urządziła w bieżącym roku wyszkoleniowym 2 odprawy rejonowe dla prezesów, kierowniczek P. K., komendantów, komendantek i referentów wychowania obywatelskiego.

Odprawy zostały przeprowadzone w Poholance i Zawierciu. Z ramienia zarządu powiatowego Z. S. w odprawach wzięli udział: prezes zarządu pow. Z. S. mgr. Jan Pilch i komendant powiatu Z. S. ppor. rez. Jan Gubała.

Po wysłuchaniu szczegółowych sprawozdań z działalności letniej skonstatowano, że wielu strzelców zostało przeszkolonych na obozach w Hermanicach i kilku ukończyło kurs szybowcowy w szkole szybowcowej strzeleckiej w Libiążu Małym. Okres wakacyjny został doskonale wykorzystany na zaprawy sportowe i wychowanie fizyczne. W okresie wakacyj urządzono cały szereg wycieczek krajoznawczych.

W omówieniu spraw aktualnych podkreślono wyrobienie ideowe strzelców.

—oOo—

Koń z wozem wpadł
W 12-METROWĄ PRZEPAŚĆ

Na ostrych serpentynach w Kocierzu pod Żywcem wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Mieszkaniec Bolencimy, Jan Gumoś, zwoził jednokonną furmanką deski do domu i na jednym z ostrych zakrętów pod samym szczytem furmanka stoczyła się z gościńca i wpadła w 12-metrową przepaść skalną.

Gumoś doznał dotkliwych okaleczeń twarzy rąk i nóg, zaś koń wraz z wozem potoczył się w przepaść, zginął na miejscu.

—:O:—

TAJEMNICZY DRAMAT

Na jednej z ulic Mediolanu 69-letni książę Luigi Alberico Tribulzio napadnięty został przez 40-letnią kobietę, która dała do niego pięć strzałów rewolwerowych, kładąc go trupem na miejscu. Zabójczynię aresztowano. Jest to niejaka Maria Antonietta Lazzarini.

Zabity książe należał do jednej z najstarszych rodzin Mediolanu. Jego żona i córka są damami dworu.

Zagłębie w dniu Święta Niepodległości

Uroczyste obchody, defilady i akademie

Dwudziesta rocznica odzyskania Niepodległości obchodzona była w całym Zagłębiu Dąbrowskim w podniosłym nastroju. Wszystkie miasta, wioski i osiedla przybrały odświętny wygląd. Urzędy państwowe i samorządowe przystrojone były w portrety najwyższych dostojników państwa i kwiaty, a wieczorem iluminowane.

Na wszystkich domach powiewały flagi państwowe. W kościołach przy tłumnym udziale wiernych odprawione zostały uroczyste nabożeństwa.

w Sosnowcu

W Sosnowcu uroczystości 20-lecia Niepodległości Polski rozpoczęły się w godzinach rannych dziękczynnym nabożeństwem odprawionym w kościele WNMP. przez ks. kan. Jankowskiego.

W świątyni zgromadzili się przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, Batalion Obrony Narodowej oraz liczne organizacje ze sztandarami, hufce PW., strzelcy, stowarzyszenia i rzesze publiczności.

Po nabożeństwie zebrani przemaszerowali przed Ratusz, gdzie o godz. 12 nastąpiło przekazanie batalionowi Obrony Narodowej granatnika, ofiarowanego przez p. Michała Malewskiego.

Raport odebrał dowódca brygady Obrony Narodowej ppłk. Giza, któremu został przekazany ofiarowany granatnik.— Następnie przemawiali ppłk. Giza i starosta grodzki p. Walewski.

Po przemówieniach oddziały ustawiły się na ul. 3 Maja do defilady. Po obu stronach chodnika zebrały się tłumy ludności.

Na placu 11 Listopada na specjalnie zbudowanej trybunie zajęli miejsca ppłk. Giza, prez. Kaczkowski i starosta Walewski.

O godz. 13.30 rozpoczęła się defilada, którą otworzył Batalion Obrony Narodowej, dalej w takt marsza defilowali: Zw. Rezerwistów, Strzelcy, oddziały PW., Ligi Morskiej i Kolonialnej, PCK., straż pożarna, związki i organizacje.

W godzinach popołudniowych odbyły się zawody sportowe: mecz piłkarski na boisku Unii i w halach Schöna „Pierwszy krok bokserski" (wyniki podajemy na innym miejscu).

Wieczorem w teatrze miejskim w Sosnowcu odbyła się uroczysta premiera „Gałązki rozmarynu" Z. Nowakowskiego. W różnych punktach miasta odbyły się ponadto zabawy.

w Będzinie

Wczorajsze uroczystości w Będzinie rozpoczęto nabożeństwem, odprawionym w kościele parafialnym oraz modłami w synagodze.

Imponująco wypadła defilada, którą odebrał mjr. Wittek w otoczeniu wicestarosty Siekierzyńskiego; prez. Izydorczyka i ks. prob. Zawadzkiego.

W defiladzie wzięło udział wojsko, policja, Obrona Narodowa oraz liczne organizacje ze sztandarami.

w Dąbrowie

Święto Niepodległości w Dąbrowie obchodzone było dorocznym zwyczajem bardzo uroczyście. Do kościoła przybyły tłumy wiernych, wojsko oraz liczne organizacje społeczne, stowarzyszenia, cechy i związki zawodowe. Nabożeństwo odprawił ks. prob. Niedźwiedzki.

Przed gmachem zarządu miejskiego odbyła się defilada, którą odebrał przedstawiciel wojska oraz prez. miasta p. Trzęsimiech.

W kinie „Ars" odbyła się z bogato urozmaiconym programem akademia.

w Wojkowicach Komornych

W podniosłym nastroju odbyła się uroczystość w Wojkowicach Komornych. Uroczystość 20 rocznicy odzyskania Niepodległości połączona była z odsłonięciem pomnika ku czci poległych ochotników, pochodzących z Wojkowic Komornych.

Protektorat nad uroczystością objął starosta Boxa.

Już o godz. 8 rano do Wojkowic poczęły napływać tłumy publiczności z najrozmaitszych okolic, wojsko, obrona narodowa z Bobrownik oraz liczne organizacje ze sztandarami. Przybyli również przedstawiciele władz państwowych, wojskowych, samorządowych oraz przedstawiciele miejscowego przemysłu.

Po zbiórce przed pomnikiem Kościuszki i odtrąbieniu apelu dla poległych przez straż i harcerzy, olbrzymi pochód przemaszerował do kościoła na nabożeństwo, które odprawił ks. prob. Sewerynek.

Z kościoła pochód udał się przed nowowzniesiony pomnik przystrojony w kwiaty, gdzie został wmurowany akt erekcyjny oraz nastąpiło odsłonięcie pomnika przez starostę Boxę.

Wzruszającym momentem było przekazanie wojsku karabinu maszyn. ufund. przez miejscowe społeczeństwo z inicjatywy Zw. podof. rez. i Zw. rezerwistów.

Po przemówieniach pp.: wójta Kamińskiego, przedstawiciela wojska mjr. Tomasika, Kowalika, Zarychty, Mikurdy, Zawiślańskiego i Wołowca odbyła się defilada, trwająca godzinę, którą odebrał mjr. Tomasik w otoczeniu przedstawicieli władz państwowych.

Skolei odbył się w strażnicy obiad żołnierski, a w klubie kop. „Jowisz" przyjęcie dla zaproszonych gości.

Godność członków honorowych wczorajszej uroczystości przyjęli pp.: gen. Br. Bonaterowicz, dyr. J. Przedpełski, dyr. Dzierżbicki, kpt. Piotrowski Eugeniusz, kpt. Zarychta Apoloniusz, wójt Kamiński Józef, dyrektor Kwapiszewski Włodzimierz, inżynier Michalewski Włodzimierz, ks. prob. Sewerynek Antoni, Kamińśńki Seweryn, Mazurkiewicz Karol, Ostrowski Stanisław i Wołowiec Jan.

w Czeladzi

Organizacje społeczne zebrały się przed pomnikiem przy ul. Milowickiej, skąd uformowany pochód udał się do kościoła na uroczyste nabożeństwo, które odprawił ks. prob. Siermantowski.

Po nabożeństwie odbyła się akademia w sali kina „Czary". Na program akademii złożyły się przemówienia oraz popisy dzieci szkoły nr. 4 pod kier. p. H. Szczerbowej.

Uroczystość zakończono zabawą taneczną.

Na Niemcach

Uroczystość 20 rocznicy odzyskania Niepodległości na Niemcach połączona była z odsłonięciem i poświęceniem płyty Nieznanego Żołnierza. Uroczystość odbyła się w podniosłym nastroju. Nabożeństwo oraz poświęcenia płyty Nieznanego Żołnierza dokonał ks. prob. Brodziński, po czym przemówienie wygłosił p. Z. Nowara. Na wczorajszą uroczystość przybyły organizacje społeczne z Grabocin, Feliksa, Ostrowy, Kazimierza, kol. Albert i inn. Wieczorem w klubie na Niemcach odbyła się akademia.

W Grodźcu

Niemniej okazale wypadła wczorajsza uroczystość w Grodźcu. Rano odegrane zostały hejnały z wież szybowych i góry św. Doroty. Nabożeństwo odprawił ks. prob. Bilski, po czym nastąpił przemarsz do płyty Nieznanego Żołnierza, gdzie przemówienie wygłosił p. Wł. Wolski.

Przed sokolnią koncertowała orkiestra koła Górników.

Wieczorem w sali domu strażackiego urządzona została akademia, w czasie której przemawiał p. Z. Nowara. Poza tym popisywała się orkiestra smyczkowa pod batutą p. Żółciaka, chór „Lira" i harcerze grodzieccy.

Wiadomości bieżące

Sobota 12 Listopad	Dziś: 5 braci Męcz. Jutro: Dydaka Wschód słońca: 6,50 Zachód słońca: 3,50

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

H. Rogowskiego, ul. Małachowskiego 12

C. Truszkowskiego, ul. Piłsudskiego 46

—:::—

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś o godz. 15.30 specjalne przedstawienie dla młodzieży szkolnej pt. „Gałązka rozmarynu".

Wieczorem o godz. 20.30 wspaniałe widowisko w 5-ciu obrazach Z. Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu" w reżyserii Mariana Bieleckiego. Oprawa dekoracyj na Feliksa Krassowskiego. Udział bierze cały zespół oraz szereg osób doangażowanych.

W niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 16.30 ciesząca się wielkim powodzeniem komedia S. Kiedrzyńskiego „Piorun z jasnego nieba".

Wieczorem o godz. 20.30 piękne widowisko Z. Nowakowskiego pt. „Gałązka rozmarynu". Bilety wcześniej do nabycia w firmie W. Czechowski, ul. 3 Maja 8, tel. 61824. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11 do 13 i od 15.

—

Śmierć kobiety

WSKUTEK TRAGICZNEJ POMYŁKI

Przedmiotem onegdajszej rozprawy w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu była zagadkowa śmierć 17 letniej Heleny Barańskiej, mieszkanki Wojkowic Kościelnych.

Barańską przywieziono niedawno temu w stanie bardzo ciężkim do szpitala powiatowego w Będzinie z objawami ropnego zapalenia otrzewnej.

Chora zachowywała się tajemniczo i nie chciała zdradzić przyczyn choroby.— Wyjawiła je dopiero przed śmiercią, która nastąpił po kilku dniach.

Jak się okazało denatka padła ofiara tragicznej omyłki akuszerki Genowefy Adamiec z kol. Glinice w powiecie będzińskim, która dokonała u Barańskiej niedozwolonego zabiegu akuszeryjnego, zupełnie zbędnego, sądząc mylnie, że Barańska jest w odmiennym stanie.

Sąd skazał Adamcową na rok więzienia i pozbawił ją prawa wykonywania praktyki zawodowej na okres pięciu lat.

Przepowiednie astrologiczne

DLA URODZONYCH 12 LISTOPADA.

12 listopada urodzeni obdarzeni są usposobieniem zarozumiałym i pewnym siebie. Cechuje ich wielka ambicja, dążą do władzy i niezależności, w uczuciach niestałość i zmienność w miłości, mają zdolności organizacyjne i do zebrań publicznych, zdobędą niezależność i zajmą wpływowe stanowisko, piastują nieraz kilka urzędów lub zajęć przedsiębiorczych. Oczekuje ich dalsza podróż po za kraj w celu zdobycia wiedzy i praktyki, po powrocie i osiedleniu się na stałe, zabezpieczą sobie byt materialny oraz osiągną zadowolenie duchowe. 2314.

Robotnik zastrzelił narzeczoną
I POPEŁNIŁ SAMOBÓJSTWO

Z zemsty za zerwanie 27-letni robotnik Wacław Balcerzak zastrzelił we wsi Gołębie pod Kutnem 21-letnią narzeczoną Wandę Krajewską, po czym popełnił samobójstwo.

Byli zaręczeni od dłuższego czasu, ostatnio jednak Krajewska postanowiła zerwać. Balcerzak spotkawszy na drodze narzeczoną dobył rewolweru, padły trzy strzały...

Wezwany lekarz stwierdził zgon narzeczonych.

——oOo——

Nowe zbrodnie
„UPIORA ŁODZI"

Donosiliśmy swego czasu o potwornych zbrodniach wędrownego blacharza, 53 letniego Ferdynanda Gryninga, zwanego „upiorem Łodzi"

Jak wiadomo, ofiarą zbrodniarza padały przeważnie dzieci. Dalsze dochodzenia trwają, ponieważ istnieje podejrzenie, że łańcuch zbrodni Gryninga nie kończy się na dotychczas ujawnionych przestępstwach. Istnieją poszlaki, że ponura lista ofiar powiększy się o cztery zbrodnie

Potworny zbrodniarz usiłuje w więzieniu symulować obłęd.

——:000:——

Zuchwały napad bandyck
NA DOM WIEŚNIAKA

We wsi Mysiczow pow. radomszczańskiego szajka bandytów dokonała zuchwałego napadu rabunkowego na zagrodę 61-letniego Jana Religi.

Po wyważeniu drzwi bandyci wtargnęli do wnętrza. Część ich obezwładniła Religę, część zaś przystąpiła do przeszukiwania mieszkania. W pewnej chwili Religa zdołał zmylić czujność strzegącego go bandyty i wybiec do sieni. Tam jednak został zasypany gradem kul, padając na miejscu trupem.

Znajdujący się w sąsiednim pokoju syn Religi, Józef, ratował się ucieczką za piec i w ciemnościach zaatakował bandytów, którzy zdezorjentowani, zbiegli porzucając łup.

Zaalarmowana policja zarządziła w okolicy obławę.

RADIO
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Sobota, 12 listopada.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze 6.35 Gimnastyka 6.50 Płyty 7.00 Dziennik poranny 7.15 Płyty 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa. 110.00 Audycja dla szkół. 11.25 Płyty 11.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży mariackiej 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.00 Gdy śpiewają polskie dzieci — audycja dla dzieci. 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik południowy i wiadomości gospodarcze 16.20 Kronika literacka 16.35 Muzyka (płyty) 16.45 Wspomnienia z POW. — odczyt 17.00 Don Pasquala — skrot operowy 18'.00 Audycja dla wsi 18.30 Audycja dla Polaków zagranicą 19.00 Przemówienie 19.15 Koncert muzyki lekkiej z Poznania 20.35 Audycja inform. Dziennik wieczorny. Wiadomości sportowe 21.00 Muzyka i humor 22.55 Przegląd prasy 23.05 Wiadomości z Polski (w jęz. obcym) 23.15 Muzyka taneczna (płyty).

KATOWICE.

Sobota, 12 listopada.

5.30 Dzień dobry — wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś 11.25 Romanse i kaprysy — płyty z Warszawy 14.00 Muzyka obiadowa 14.50 Wiadomości bieżące i giełda 16.35 Muzyka z płyt 18.00 Kwadrans polskiej muzyki fortepianowej 18.15 Pogadanka aktualna 18.25 Wiadomości sportowe 22.55 Komunikat bieżący 23.05 Zakończenie programu.

WIĘŹNIOWIE NA SPACERZE.

— Kiedy opuszczacie więzienie, kolego?

— Za dwa dni. A wy?

— Ja za rok. A co zrobicie po opuszczeniu więzienia?

— Nie wiem.

— Jakto? Przecież za dwa dni już was tu nie będzie. Gdzie zatem pójdziecie?

— Prokurator mówił, że na szubienicę...

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO I SPRZEDAŻ

SPRZEDAM nowy dom 13 ubikacji na Pogoni. Sosnowiec, Pusta 7-a. Wiadomość Będzin, 1 Maja 4 m. 97.

Czy jesteś członkiem LOPP.

ADAM CZEKALSKI

Skradzione dusze

Powieść sensacyjna

103)

— Słusznie. Ale słuchaj pan: jutro idziemy do portu dla wydobycia jakiegoś szkunera, który osiadł na mieliźnie i do połowy leży w wodzie. Starajcie się być razem ze mną. Spróbujemy szczęścia.

— Dobrze.

— Trzeba się nareszcie zdecydować na śmiały czyn. Lepsza śmierć, niż to powolne konanie tutaj. Ja mam pewną tajemnicę, która pomoże nam w ucieczce.

— Cóż to za tajemnica?

— Odkryłem spisek niemiecko - sowiecki przeciwko Polsce. Posiadam całą tajemnicę w ręku. Rzesza hitlerowska tylko pozornie prowadzi walkę z Kominternem, a w gruncie pozostaje z nim w najściślejszej współpracy.

— Czy możliwe?

— Przekonam was o tym. Tylko musicie wierzyć, że od naszej wolności zależy wiele, ogromna przysługa, może nawet zbawienie Polski.

— Nie zwodzi pan?

— A czy pan wierzysz w Boga?

— Oczywiście, że wierzę.

— Więc ja panu przysięgam na Boga i mękę Syna Jego, że to wszystko, co mówię, jest prawdą. Słuchaj pan: na pograniczu polsko - pruskim odkryłem całe wojenne miasto podziemne niemieckie. Nie zbadałem go gruntownie, gdyż nie było na to czasu, ale nie mniej, to, co panu mówię jest rzetelną prawdą. Rzesza niemiecka przygotowuje zamach na niepodległość Polski. Pan jesteś Polakiem, ja nim nie jestem, ale mimo to nie mogę dopuścić, aby ta zbrodnia i ta cała zbrodnicza działalność przygotowawcza nie została na czas wykryta. Dlatego muszę się wyzwolić z tej niewoli i donieść o wszystkim władzom polskim. Co zaś najpotworniejsze, to fakt że hitleryzm, krzyczący o krucjacie przeciwko Kominternowi i komunizmowi, działa solidarnie z Sowdepią. Krucjata jest tylko pozorem dla zamydlenia oczu całemu światu.

— To przerażające!...

— Lecz prawdziwe.

— Czy pan jesteś przekonany o prawdzie tych słów?

— Że i bardziej przekonanym być nie mogę. Czyż pana to nie przestrasza. Jesteś przecież Polakiem i obowiązkiem twoim, gdziekolwiek się znajdujesz, jest służyć swojej Ojczyźnie.

— Niewątpliwie.

— Zatem posłuchaj mnie pan: jutro, skoro znajdziemy się w porcie, proszę bacznie obserwować mnie i skoro tylko zajdzie okazja, musimy natychmiast zbiec.

— Zastosujemy się do rad pana, ale... czy tylko nas wybiorą do roboty w porcie?

— Może będą wybierać na ochotnika, postarajcie się zgłosić.

Szepty ucichły, gdyż środkiem sali przeszedł się obok rozmawiających jeden z dozorców, strzegący więźniów nowet w nocy i wewnątrz sali.

XXV

W BETONOWEJ KOMORZE.

Zamknięci w podziemnej komorze betonowej: Kulka, Płotka i dwaj wywiadowcy, skoro tylko przekonali się już na dobre, że ich zamknięto w podziemiu, z którego nie było wyjścia, doznali wprost psychicznego wstrząsu. Rozumieli wszyscy, że nad nimi zawisła groza śmierci, która może się jedynie odwlec, ale niechybnie spadnie na nich, jak czarny sęp złowrogi i zdusi ich, zdławi im gardła potwornymi szponami.

Jeden tylko Kulka nie rezygnował z walki o wyzwolenie. Zastanawiało go jedynie, czy zamknięcie drzwi nastąpiło rozmyślnie, czy też jest to tylko przypadek. Poza tym i druga sprawa nie schodziła mu z pamięci, a to samo odkrycie. To, co widział dotychczas, wystarczało już w zupełności do wytworzenia sobie w mózgu całości obrazu, czym jest to podziemne miasto wojenne niemieckie. Na myśl o ogromie tych robót, jakie tutaj wykonano z myślą o zamachu na całość Rzeczypospolitej, zimny dreszcz przebiegł mu po grzbiecie.

W trakcie tych rozmyślań do uszu wpadł mu głos Płotki:

— I cóż teraz będzie, panie kolego? nie możemy przecież siedzieć tutaj,

— Nic. Będzie to, co być ma. Ale jak barany przeznaczone na rzeź i załamywać rąk. Trzeba całą tę komorę dobrze opatrzeć.

— Więc zabierzmy się do dzieła.

Po pierwszym okresie niesamowitego strachu, w Płotce zbudził się znowu człowiek czynu. Nie chciał jeszcze umierać. Liczył wiele i na samego Kulkę, dla którego miał duże uznanie ale pojmował również i to dobrze, że tylko wspólnymi siłami będą mogli dokonać dzieła wyzwolenia się z tej kamery.

— Zaczekajcie panowie, trzeba się dobrze zastanowić i wszystko rozważyć — powstrzymał gotowość komisarza Kulka. — Musimy zastanowić się nad dwoma rzeczami, a to: czy zamknięcie tych wrótni nastąpiło przypadkowo czy też rozmyślnie i — jaką formę walki z wrogami należy przyjąć w jednym lub drugim wypadku?

c. d. n

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec, Teatralna 1-a. Redaktor odpow.: Tadeusz Lipski.